

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 182. — ŠTEV. 182.

NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 5, 1921. — PETEK, 5. AVGUSTA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

BERLIN ODPRL POT ZAVEZNIKOM

NEMŠKA VLADA JE PRIVOLILA V PROŠNJO ZAVEZNIKOV, DA SMEJO PREVESTI ČETE PREKO NEMČIJE V ŠLEZIJU, ČE BI POSTALO KAJ TA KEGA POTREBNO.

Pariz, Francija, 3. avgusta. — Objavilo se je, da so poslanci Anglije, Francije in Italije javili nemški vladi skupno zahtevo, da odredi vse potrebno za prevoz zaveznikov čete v Gornjo Šlezijo, če bi smatrali zavezniki kaj takega za potrebno. Glasi se, da je nemška vlada privolila v prošnjo in s tem se je spravilo s sveta nekaj, kar je smatrala Francija za insult.

Položaj pa kljub temu ni enostaven. Soglasno s pogoji zavezniškega dogovora bo prva stvar, o kateri bo zavezniki svet razpravljali, ko se bo sestel, ali naj se pošljejo v Šlezijo nadaljne čete ali ne. Anglija smatra to za nes pametno. Francija pa je na drugi strani prepričana, da je treba imeti zadostno množino čet na razpolago, da se s silo izvede zavezniški sklep glede meja, kakor hitro bi bil storjen. Če bo najvišji svet sklenil v ponedeljek, da naj se odposljejo nadaljne čete, ne bodo moglo dosepeti te čete prej kot v enem tednu in med tem časom ne bo mogoče objaviti sklepa glede novih meja. Če pa bo svet sklenil, da ne odpošlje nadaljnjih čet, in če se bo sklep glede meja objavilo takoj, potem bodo pokazali dogodki, kdo je imel prav, Briand ali Lloyd George.

Slučajnemu opazovalcu se zdi, da je v Šleziji dovolj povodov za slučajne spopade in zadrege. Šele večer je nemški kancelar Wirth izjavil, da so Nemci zahtevali zase celo Gornjo Šlezijo. Ker pa bi Lordy George rad dal Poljakom okraja Pless in Ribnik in ker hoče dati Franciji Poljski celi šlezjski industrijski okraj, dočim se drži Italija nekako v sredi med obema, je jasno, da bodo Nemci razočarani. Ne vsak način ne bo sklep nikomur povšeči in vprašanje je, če ne bodo Poljaki ali Nemci posegli po orožju, da dobe, kar hočejo. Briand pravi, da obstaja taka nevarnost, Lloyd George pa pravi, da ne.

Se nikdar ni bilo položaja, ki bi nudil toliko zmešnjav kot sedanjí položaj v Gornji Šleziji.

Tam je Anglija proti Poljski, — Francija proti Nemčiji, Nemčija proti Poljski, mesto proti deželi, kapital proti delu in katoliki proti protestantom. Dodajte zraven še Hugo Stinnesa, Korfantija, generala Hoeferja, par komunistov, par nemških monarhistov in peklenjski kotel je popoln.

Nato ap obrnimo oči se proti središču zadreg, k gričevju Anatolije. Tam imamo grško armado, sredi poti do Angore, daleč proč od postojank svežih dobav ter približno v položaju človeka, ki se je ves oblekel ter si nataknul cilindar na glavo, a ne ve, kam bi šel. Francozi dolže Angleže, da podpirajo Konstantina in Angeži pravijo, da so Francozi največji prijatelji Kemala.

KULTURNA SLIKA IZ JUGO-SLAVIJE.

Dunaj, Avstrija, 4. avgusta. — Več kot štirinajst tisoč oseb je bilo aretiranih v Jugoslaviji zaradi poskušnega atentata na prince Aleksandra, jugoslovanskega regenta. Atentat so načrtovali vprizoriti v bližini poslednjega narodne skupščine v Beogradu. Tako poroča Arbeiter Zeitung.

KITAJSKI PRETI NOVA DR-ZAVLJANSKA VOJNA.

Peking, Kitajska, 3. avgusta. — Tukajšnji vojaški voditelji so zelo vznemirjeni vsled položaja v provinci Hupeh, ki je pred kratkim prišla s sovražnostmi proti Hunan provinci. Voditelji izjavljajo, da niso gotovi, glede simpatij generala Vu Pejfu, vladnega voditelja čet v Hunanu ter se ugiba, če se bo boril ali ne.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

Se potom naše banke izvršujejo po niski ceni, kanealivo in hitro (Včeraj so bile naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

Razpoložljiva na sadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovi" grad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron	\$2.05	1,200 kron	\$ 6.30
400 kron	\$2.75	5,000 kron	\$31.50
500 kron	\$3.40	10,000 kron	\$62.00

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Razpoložljiva na sadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	\$ 2.80	500 lir	\$23.00
100 lir	\$ 5.00	1000 lir	\$46.00
300 lir	\$14.40		

NEMŠKA AVSTRIJA:

Razpoložljiva na sadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

1,000 nemško-avst. kron..	\$ 2.20
5,000 nemško-avst. kron..	\$ 9.50
10,000 nemško-avst. kron..	\$18.00
50,000 nemško-avst. kron..	\$87.50

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar dosepe v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo najamčene izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike ko rieti za one, ki se že ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

KARAVANA NA POTI IZ IDAHO.

V našem listu je bilo že poročano, da se pomika proti Idahu iz Brooklyna velika karavana sedemindvajsetih družin. Tam se nameravajo naseliti. Slika nam kaže odhod karavane izpred newyorške mestne hiše.

SPLOŠNA BORBA

PROTI CIGARETAM

35 prodajalcev tobaka v Topeka, Kansas, je bilo napadenih. — Prodajanje cigaret je zločin.

Topeka, Kansas, 4. avgusta. — Večraj zvečer se je vprizorilo tukaj prvi obširnejši pogon na cigarete, soglasno s državno postavo v Kansas. Člani pet in trideset tvekd so bili aretirani in več tisoč skatlic cigaret je bilo zaplenjenih. Ovdabe, na podlagi katerih se je vprizorilo aretacije, so prišle od članov Anti-cigaretna lige. To je organizacija, katero je v pretekli zimi ustanovila Lucy Page Gaston iz Chicaga. Tukajšnji pogon se smatra za predhodnika cele vrste pogonov v večjih mestih v namenu prisilnega izvedenja postav proti prodajanju cigaret.

V tem oziru spominja sedanjí pogon na cigarete na kampanje, katere je vodila Carrie Nation proti salonom. V tem slučaju pa se ni ničesar razbilo in postopanje je temeljilo v vsakem slučaju na hišnem preiskovalnem varantu, kateri varianti so se opirali na dokaze, doprinešene od špijonov lige.

V številnih slučajih se je postavno javno kršilo. Obstaja namreč že izza leta 1907. Poskus, da se razširi določbe ter postavne ter prepovedi posestovanje in kajenje cigaret, je bil vprizorjen tekom zadnjega zasedanja zakonodajne, a tozadnja predloga je bila odklonjena. V naslednjem zasedanju se bo poskus obnovilo.

NEMŠKI NATAKARJI ZAHT-VAJO NAPITNINO NAZAJ.

Berlin, Nemčija, 4. avgusta. — Nemški natkarji, ki so se morali skozi dve leti preživljati brez napitnine, zahtevajo sedaj ali zopetno uvedenje napitnine ali pa zvišane odstotkov gotovega računa od deset na dvajset. Eksperiment, katerega se je vprizorilo z odpiravo napitnine, ni bil nikdar uspešen. Izprva je šlo brez napitnine, a pozneje so gostje poleg desetih odstotkov dodali prostovoljno še pet odstotkov.

13-LETNA REŠILA TREM ŽIV-LJENJE.

Baudette, Minn., 3. avgusta. — Trinajst let stara Helen Arnold iz tukajšnjega kraja ima rekord, na katerega je lahko ponosna. V tem letu je ravnokar rešila že tretjemu človeku življenje, ko je v Four Mile Bay odplavala ven, da pomaga neki Mrs. Ray Flynn, ki se je nahajala v nevarnosti.

SKRIVNOSTEN UMOR

NA FRANCOŠKEM VLAKU

Na neki pariški postaji so našli v vlaku, ki je prišel iz predmestja, ubitega in oropane trgovca.

Pariz, Francija, 3. avgusta. — Predno je imel Pariz dosti časa, da se pomiri po razburjenju, ki se ga je lotilo vsled drznega ropana na Marseilles vlaku, vsled bitke, ki se je vršila med banditi in policijo pred neko veliko kavarno je prišla nadaljna senzacija v obliki umora in ropana vlaku.

Ko je prišel neki vlak iz najhinega rezidenčnega mesta St. Germain, nekako 15 milj izven Pariza, na postajo St. Lazare danes popoldne, je našel neki čistilec v vozu prvega razreda nekega dobro oblečenega moža, ki je navidez spal. Ko ga je skušal prebuditi, je videl, da mu kaplja kri iz las in natančnejša preiskava je dokazala, da ima za desetin ušesom rano, prizadeto od krogle.

Čistilec je takoj poklical postajno policijo in uradnike in našlo se je, d je mož še živ. Umrl pa je še predno ga je bilo mogoče prevesti v bolnico in policija stoji pred uganko, na kakšen način ga je zadela smrt v lokalnem vlaku, ki vozi na razdaljo petnajstih milj ter sredi belega dneva.

V vozu ni bilo nobenega revolverja ter tudi nobenega drugega orožja. V žepih mrtvega ni bilo nikakih listin in tudi denarnice ne. Edina stvar, na temelju katere bi ga bilo mogoče identificirati, sta bili pričetni črki njegovega imena M. J., gravirani na njegovi uri ter ime njegovega krojača v St. Germain. S pomočjo tega krojača se je v teku pol ure identificiralo mrtvega kot Mauricea Janina, trgovca, živečega v bližini St. Germain. Policija je takoj stopila v stik z njegovo ženo in se predne ji je sporočila, da je bil umorjen, je izvedela od nje, da je imel v svoji listnici veliko svoto denarja.

Gotova stvar je, da je bil ustreljen in umorjen med dvema postajama na progi. Z izjemo medrega opisa nekega človeka, katerega so videli istopiti iz vagona prvega razreda na neki majhni postaji, je policija brez vseh podatkov glede morileca. Celotni rekordni najnovejšega Pariza ni najti nobenega tako drznega ropana ali umora.

Iz Marseillesa je prišla danes zvečer novica, da so v pretekli noči roparji na vlaku odnesli pet tisoč frankov in nekaj nakita, — kar so vzeli trem spečim potnikom v vozu prvega razreda na poti v Avignon.

Tekom zadnjih par dni so pariški puškarji objavili, da je bilo vsakim dnem bolj drzne.

PRISPEVEK ANGLIJE

K SVETOVNEMU MIRU

Angleži grade naprej svoje bojne ladje, prav kot da ne vedo ničesar o razoroževalnih predlogih.

London, Anglija, 4. avgusta. — V poslanski zbornici angleškega parlamenta je večeraj podpolkovnik Avery, parlamentarni tajnik admiralitete, objavil, z ozirom na mornariški proračun, da bodo štiri nadomestne ladje, kojih zgrajenje je predlagala vlada, bojne križarke Hood tipa, ki bodo oborožene s po šestnajst topovi in tako zgrajene, da ne bo treba delati večjih ladjedelnic kot so one, ki obstajajo že sedaj.

Rekel je, da ni videti v tej politiki nadomestnih zgraditev za zastarele bojne ladje nikakega zizanjanja. To je postavna politika, ki se drži v notranjosti najožjih meja in ki upošteva varnost cesarstva.

Z ozirom na mornariški gradilni program Združenih držav in Japonske je rekel Avery, da se admiraliteta vsled predloga za dovršenje le štiri novih ladij do leta 1925 izpostavlja očitkom, da prevzema s tem riziko, da bo angleško brodogradništvo s tem začasno slabše kot ono drugih dveh veleil.

Namen predlagane razoroževalne konference je soglasno z izjavo polkovnika Avery, skleniti dogovor, soglasno s katerim ne bodo tri največje mornariške sile se naprej pomnoževale števila svojih bojnih ladij.

VENIZELOS SE JE ZAROČIL.

Ženeva, Švica, 4. avgusta. — Eleuterios Konstantinos Venizelos, prejšnji grški ministrski predsednik, se je zaročil z madamo Šilici, bogato Grkinjo, ki je prijateljica grške princezinje Anastazije.

NOVE GOVORICE O KORLIČKU

Ženeva, Švica, 4. avgusta. — Nepotrjena poročila se vedno ustrajajo pri tem, da je Korliček na tajnem zapustil Hertenstein in da se mudi sedaj na Ogrskem, kjer čaka na priliko, da izvede nov državni preobrat. Glasi se, da se nahajajo na poti v Budimpešto številni člani prejšnjega dvora. Karol hoče še tekom tekočega meseca vprizoriti nadaljni poskus, da se polasti ogrskega prestola.

večje povpraševanje po revolverjih, najbrž od strani mešanov, ki se hočejo zavarovati pred banditi, kojih operacije postajajo vsakim dnem bolj drzne.

MNENJA VODILNIH JAPONCEV O NAS

ŠTEVILNI JAPONSKI ČLANKI RAZPRAVLJAJO O ODOŠA-JIH MED OBEMA DEŽELAMA TER KAŽEJO NA RAZLIKE MED OBEMA DRŽAVAMA.

Tokio, Japonska, 3. avgusta. — Čela serija člankov, ki opisujejo kako se ozirajo Japonci na Združene države, izhaja sedaj v vodilnih japonskih magazinih ali tednikih in mesečnikih. Te članke pišejo številni dobro znani japonski javni mošje, med katerimi so profesor Jošino s cesarskega vseučilišča v Tokio, dr. Hajaši, svetnik ministrstva za zunanje zadeve ter dr. Mijaki, glavni urednik nekega odličnega japonskega lista.

Vsi članki opozarjajo na velikalansko razliko, ki obstoja med Združenimi državami in Japonsko glede ozemlja in naravnega bogastva. Nadalje se izvaja, kako mora Amerika s svojim velikim ozemljem ter velikimi naravnimi zakladi vzdrževati le malo ljudi. dočim stoji Japonska, preblijudena ter brez naravnih virov, — vsak dan pred problemom ekspanzije. Japonci ne morejo razumeti pravijo pisec teh člankov, zakaj bi bila Amerika proti naporom Japonske, da se razširi na azijskem kontinentu spričo dejstva, ko so Združene države vendar samt uveljavile Monroe doktrino da preprečijo razširjenje evropskega upliva na Novi svet.

Dve napačni pojmovanji obstojata na Japonskem glede stališča Združenih držav napram ostalemu svetu, — piše dr. Jošino. — Eden teh obstoja v prepričanju, da hočejo Združene države izvesti svoje želje kljub vsem drugim. Drugo napačno pojmovanje pa je, da je Amerika dežela ki se zavzema za pravico in resnico Washingtona in Lineolna. — Oni, ki se ozirajo na Združene države skozi njene najnovejše aktivnosti, zapadejo v splošnem zmoti, da imajo površne nazore o tej deželi. Prepričani so, da so Združene države sovražno napravn Japonski ter smatrajo za gotovo, da je Amerika prva dežela, s katero se mora boriti Japonska. — Nobena teh dveh vrst naziranja ni prava.

Dr. Jošino označuje protijaponsko agitacijo v Združenih državah kot mimodolc pojav, ki se je porodil iz posebnega vzroka in ki ni prava.

Knez Windischgraetz navaja odgovore Clemenceauja na interpellacije v francoski poslanski zbornici, v katerih je francoski ministrski predsednik rekel, da ima dokaz, da je Karolyi v tesnih stikih s sovjeti.

Iz vseh dokumentov in dokazov, katere je izročil knez Windischgraetz ministrskemu predsedniku Bethlenu, je baje razvidno, da je Karolyi ponudil zavezništvo, da vprizori ustajo na Ogrskem in da je v tem namenu občeval z revolucionarnimi elementi v različnih državah.

VEČ KOT 400 SLUČAJEV PELAGRE V OKLAHOMI.

Oklahoma City, Okla., 3. avgusta. — Več kot 400 slučajev pelagre v Oklahomi se je večeraj sporočilo dr. Lewis, državnemu zdravniškemu komisarju, ki je rekel, da mora biti v državi najmanj petsto do šeststo slučajev.

Bolezen je pričela prevladovati med Indijanci, posebno med ženskami, ki ostajajo večino časa doma ter se preživljajo v glavnem z koruznim kruhom in slano svinjino.

Možje delajo večinoma v mestih, kjer zavirajo bolj raznoliko hrano ter se na ta način izognejo pelagri.

NOVA ŽENSKA MODA.

Chicago, Ill., 3. avgusta. — Tu zborujoči konvent krojačev ženskih oblek je sklenil vprizoriti pravečo revolucijo v ženski modi. Le kratke kikle bodo še ostale.

Frank Sakser State Bank, 83 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

NEWSPAPER PUBLISHED BY
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
 Incorporated in the State of New York
FRANK BARBER, President **LOUIS BENEDIC, Treasurer**
 Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
 35 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
 "Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno veliki in zanimljiv.
 Za eno leto v celoti 1000 kopeckov. Za New York za celo leto 1000 kopeckov. Za eno leto 1000 kopeckov. Za New York za celo leto 1000 kopeckov. Za eno leto 1000 kopeckov. Za New York za celo leto 1000 kopeckov.
GLAS NARODA
 (Voice of the People)
 Published every day except Sundays and Holidays.
 Subscription yearly \$2.00
 Advertisement on agreement
 Posla bren podjima in uspehosti se ne priobčijo. Denar naj se blagoviti po
 štiti po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam
 tudi preloži izvirni, da hitreje najdemo naslovnik.
GLAS NARODA
 35 Cortlandt Street Borough of Manhattan, New York, N. Y.
 Telephone: Cortlandt 3876
ALFRED PRINTING CO.
TRADES UNION COUNCIL
 NEW YORK CITY

STRADAJOČA RUSIJA.

V Rusiji je bila že večkrat lakota, toda take, kot je zdaj, ni še bilo nikoli.

Vzroki te lakote se globoko in vsestranski. Rusija se je borila štiri leta proti Nemčiji in Avstriji ter je izgubila več moč, kot so jih izgubile Anglija, Francija, Italija in Združene države skupaj.

Edino Rusija je bila ohranila zavezništvo pred popolnim porazom, edino Rusiji gre zasluga, da so mogli zavezništvo pričakati vstopa Združenih držav v vojno.

Zatem so pa ti rešeni narodi zablokirali Rusijo ter spravili njeno ljudstvo skoraj na rob prepada.

Ruski vladi ni kazalo drugega kot poklicati delavce iz tovarov in kmetov s polja ter jih poslati v boj proti armadam, financiranih od nevhvaležne Anglije in Francije.

Štiri leta takih razmer so izstradala mogočno Nemčijo, in sedem let takih razmer je v resnici spravilo Rusijo na rob prepada.

Rusija ni bila nikdar industrijalna država.

Svoje poljske pridelke in surovine je prodajala Nemčiji, Franciji, Angliji in Ameriki ter kupovala za izkupicek masinerijo, tračnice, kemikalije, zdravila in drugo podobno robo.

Ko je pa blokada prepovedala in onemogočila trgovino, je Rusija sama poskušala graditi tovarne ter si na vse mogoče načine prizadevala spraviti svoje železnice v red.

V tistem času so bili pa proti nji poslani Kolčak in Denikin, Judenič in ameriški vojaki so bili poslani v Sibirijo, da zasedejo edino železniško progo, po kateri bi bilo mogoče transportirati žito v gosto naseljene okraje evropske Rusije.

Istovrsto so francoske bojne ladje preprečile transport preko Črnega morja, Angleži so pa prepovedali Skandinaviji pošiljati hrano preko Baltika v Rusijo.

Francosi in Angleži so zaplenili ali potopili vsako ladjo, ki je bila namenjena v Rusijo z zdravniškimi potrebščinami.

Ruska vlada ni mogla dobiti niti tračnic, niti lokomotiv, niti voz, niti druge opreme.

Sedem let so Rusi uporabljali svoje železnice izključno le v vojaške svrhe. Tri leta v boju proti zavezništvu. V tem času je umrlo enajst milijonov Rusov, bodisi na bojišču, bodisi v provizoričnih bolnišnicah.

Po teh strašnih sedmih letih so železnice čisto uničene.

Po nekaterih krajih neizmerne Rusije so velikanke množine živih, toda kaj pomaga, ker jih ni mogoče poslati v kraje, kjer nimajo ljudje niti starih škrapetov, da bi jih prekuhali in pripravili za jed.

In vsled tega umirajo milijoni v strašnih agonijah. Zločin bi bilo dolžiti sovjetno vlado, da je ona po zročila lakoto v Rusiji.

Ta blokada in ta strašna lakota boste dve pošastni poglavji v knjigi človečanstva.

In sicer v onem delu knjige, kjer se bo razpravljalo o dobi, ko človek ni bil človek.

Prohibicija -- razkrinkana.

Mnenje slavnega iznajditelja Maxima o tej zadevi.

Čprav nisem abstinent, sem bil vendar celo svoje življenje zmeren človek ter sem vedno nasprotoval salonom. Ker pa je pušcava prohibicija pušcava, preko katere moramo mi vsi iti, če hočemo sploh kdaj uživati ono osebno svobodo, katero so očetje te dežele uveljavili v ustavi, smatram za svojo dolžnost odgovoriti na izjavljanja Samuela Wilsona, ki so izšla v listu "Tribune".

Mr. Wilson ima dejstva na svoji strani, ko trdi, da je 18. amandment sedaj ustavna prepoved dežele in da je tudi Volsteadova postava, katero je najvišje sodišče proglasilo za ustavno, istakotko postava, kateri se moramo mi vsi pokoriti ali pa postati kršilec zakona.

Trditelj Mr. Wilsona, da so lahka vina in piva opojne pijače v smislu, da je pijanost "intoksikacija", je pravilna. Brez dvoma je

malo škodo, če sploh katero. Človeška narava se na čudovit način prilagodi zmerni uporabi strupov in nestrupena lahka vina in piva se lahko zavziva prav tako varno kot krompir ali pa mleko — in gotovo nič manj varno kot čaj ali pa kava.

Mr. Wilson obrača pozornost na dejstvo, da ni verjetno, da bi bil osemnajsti amandment odpravljen v naši generaciji, ker dvomi, da bi bilo mogoče izvoliti kongres, ki bi bil "zadostno podkupljiv". On domneva vsled tega, da ni bil kongres, ki je sprejel osemnajsti amandment, podkupljiv in da bi bilo treba kongres, ki bi razveljavil ta amandment, kupiti. Gotova stvar pa je, da ima Antisaluska liga na razpolago več denarja kot ga bodo mogli sploh kdaj spraviti skupaj nasprotniki osemnajstega amandmenta, ki bi nam radi vrnilo naše osebne prostosti. Prav toliko vzroka je za domnevanje, da so bili kongresniki podkupljeni, da so glasovali za osemnajsti amandment, kot je Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

postav. Zgodovina njih življenja je Iliada "svetega terorja". Španska inkvizicija je bila enforcement agentura prav kot naši prohibicijski uradi. To je bil urad za izvedenje postave dežele proti krivoverstvu. V Angliji so na tisoče in tisoče krščanskih mučnikov sežgali na grmadi, soglasno s postavo. Naši ameriški Puritanci, ki so prišli v to deželo, da lahko na svoj lastni način molijo Boga, so potiskali razbeljene želje skozi jezike kvekerjev, soglasno s postavo, kajti kvekerjem ni bilo dovolilo istega, kar so zahtevali sami zase. Občevali so nedolžne moške in ženske v Salem, Mass., soglasno s postavo proti copernicijam.

Mirabeau in Lafayette, ki se je zavzemal za prostost Amerike, sta bila kršilec postave. Vsi junaki francoske in ameriške revolucije so bili kršilec postave. Bostonska kraljeva stranka je bila skupina kršilec postave. George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Oni, ki je prvi rekel, da se solnec ne premika naprej, ki je prvi proglasil obstoj drugih svetov kot je naš svet, ki je prvi proglasil osebno svobodo kot pravico in dvignil svojo roko proti krivici postava, George Washington, Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, John Adams in drugi so bili vsi kršilec postave, in Benjamin Franklin, ki je spoznal resnost položaja, je pripomnil, ko je stavil svoj podpis na Deklaracijo neodvisnosti: "Gentlemen, we must all hold together or hang separately!" (Gospodje, mi vsi moramo držati skupaj ali pa bomo viseli posamično.)

Peter Zgaga

Cena ženskimi oblekam se je tako znižala, da se bodo ženske navsezadnje res začele oblačiti.

V neki družbi so razpravljali, koliko časa potrebuje človek, da se nauči igrati klavir.

To je odvisno od sosedov — je odvrnil šalivce in je navsezadnje prav imel.

Dandanašnji hočejo zdravniki vse odrezati, samo svojih pristojbin ne.

Nemške tovarne za igrače obračunjuje s polno paro. Igrače pošilja Nemei v vse dele sveta.

Otroci vseh narodov namreč ne poznajo sovražstva. Kajti njih je nebesko kraljestvo.

Ameriški kongres si je postavil naša podporni društva za vzor. Pri nas je namreč navada, kaznovati vsakega člana, ki se brez tehtnega vzroka seje ne vdeleži, z večjo ali manjšo denarno globo.

Neki poslanec je sklenil vložiti podobni predlog v kongresu.

Predlog pa najbrže ne bo sprejet.

V Ameriki je namreč velika večina takih poslancev, ki so rajši doma kot pa pri izvrševanju svoje službe v Washingtonu.

Ti bodo zagotovo glasovali proti, in predlog bo propadel.

Ker nimajo dame iz visoke družbe kaj početi, se dajo imenovati predsednicam raznih dobrodelnih družb, najrazličnejših odborov in korporacij.

Tako je šla te dni neka taka dama nadzirat jetnišnico. In v njej je videla lepega mladega fanta, ki se ji je zasmilil v srec.

Zakaj ste tukaj? — ga je vprašala sočutno.

— Oh, jaz sem postal žrtev nesrečne številke trinajst — se je glasil žalosten odgovor.

Številke trinajst? Kako je to mogoče?

— No, dvanaestih porotnikov in enega sodnika.

— Zakaj se vendar ta ženska ne poroči? Jaz jo zelo visoko cenim.

— Jaz tudi. Takole pri petinštiridesetih.

Danes je na prvi strani Glas Naroda jako značilno poročilo: V Jugoslaviji se začeli obširni žandarmerijski pogon na vse osebe, ki kaj vedo o atentatu na princeda Aleksandra.

Dosedaj so baje aretirali vsega skupaj petnajst tisoč oseb.

To poročilo je prva objavila dunajska socialistična Arbeiter Zeitung, ki je že marsikaj prinesla na dan, kar so drugi zamočali. Omenjeni list pa tudi pristavlja, da jugoslovanske oblasti mučijo te uboge jetnike na vse mogoče načine, da jih prepeajo in palijo na ognju, samo da bi povedali, kaj jim je znanega o atentatu.

Kot je že rekel urednik Glas Naroda, je bil atentat znak nezadovoljstva od strani posameznikov. Kar pa uganjajo sedaj, je znak srednjeveškega terorja, ki je v današnjih časih postal znova jako priljubljen.

Iz janja se sicer eedi mast, če ga dene Srb na ogenj. Če pa dene človeka na ogenj, se bo resnica bolj zakrčila v njem.

Čeravno so se izneverili vsi naši voditelji, čeravno je Kristan prisegel na kralja in na ustavo, bi bilo po našem mnenju najbolje, če bi se sedanj regent imenoval Aleksander Karagorgijević, svoj bodni državljani svobodne Jugoslavije.

Iz janja se sicer eedi mast, če ga dene Srb na ogenj. Če pa dene človeka na ogenj, se bo resnica bolj zakrčila v njem.

Čeravno so se izneverili vsi naši voditelji, čeravno je Kristan prisegel na kralja in na ustavo, bi bilo po našem mnenju najbolje, če bi se sedanj regent imenoval Aleksander Karagorgijević, svoj bodni državljani svobodne Jugoslavije.

Iz janja se sicer eedi mast, če ga dene Srb na ogenj. Če pa dene človeka na ogenj, se bo resnica bolj zakrčila v njem.

Čeravno so se izneverili vsi naši voditelji, čeravno je Kristan prisegel na kralja in na ustavo, bi bilo po našem mnenju najbolje, če bi se sedanj regent imenoval Aleksander Karagorgijević, svoj bodni državljani svobodne Jugoslavije.

Iz janja se sicer eedi mast, če ga dene Srb na ogenj. Če pa dene človeka na ogenj, se bo resnica bolj zakrčila v njem.

Čeravno so se izneverili vsi naši voditelji, čeravno je Kristan prisegel na kralja in na ustavo, bi bilo po našem mnenju najbolje, če bi se sedanj regent imenoval Aleksander Karagorgijević, svoj bodni državljani svobodne Jugoslavije.

Iz janja se sicer eedi mast, če ga dene Srb na ogenj. Če pa dene človeka na ogenj, se bo resnica bolj zakrčila v njem.

Jugoslovanska Katol. Jednota
 Ustanovljena 1. 1898
 Inkorporirana 1. 1900
GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni uredniki:
 Predsednik: RUDOLF PERDAN, 938 E. 18th St., Cleveland, O.
 Podpredsednik: LOUIS PALANT, Box 106, Pearl Avenue, Lorain, O.
 Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
 Blagajnik: GEO. L. BRZDICH, Ely, Minn.
 Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 824 W. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni uredniki:
 Dr. JOE. F. GRAHEK, 54

Obračun.

Lovro Kuhar.

(Konec).

Takoj na pragu sva ga načela, in sicer brez noža: Pravica ga je trgal z zobmi, držeč hleb z obema rokama k ustom in brezbržno korakal po mračnem trgu. Na koncu ulice je bila gostilna s trafiko.

— Morda imajo tobak! — je menil Pravica in krenil proti vhodu. V krčmi je bilo nocoj nekoliko živahneje kot sicer. Ob dolgih priprostitih mizah so sedeli gostje in pili, pušče tobak. Ko sem vstopil, sem videl, da je izmed njih večina tistih, ki so dobili danes z menoj obračun. Nekateri so bili že pijani, poznalo se jim je na izpremenjenih obrazih, s katerimi so strmeli po prostorih, smrdečem po tobaku, alkoholu in premogu. — Med gosti je bilo tudi nekaj žensk sedečih so za mizami, se smejale, in pile kakor moški. Eno sem poznal. Pavla ji je bilo ime; bila je lepa in mlada, a bila je vlačna. Za mizo ob peči je nekdo raztegal harmoniko, vedno in vedno je prekinjeval, kakor bi se užil. Končno je zagodel dolgočasen valček in takrat so se prijeli trije moški in tri ženske in začeli pesati, zadevajoč ob stole in mize Pavla je plesala z grdim in postarnim delavcem, s katerim je prej sedela in pila za mizo; njeno itak kratko delavniško krilo je včasih med plesom zavilo visoko v zraku, da sta se videli kjani lepi, okrogli nogi gori preko kolena; kjer so nehalne črne nogavice, podvezane z belimi podvezi. Nogavice so bile tu in tam že luknjaste in skozi te luknje je blestela pohotna bela koža njenih nog.

Malda s Pravico sva sedla k mizi, kjer je sedelo nekaj tujcev v debelih, kratkih zimskih jopičih. Bili so to kmetje, ki so verjeli s konji na Nemško, pogovarjali so se o konjah in o težavah, ki jih imajo z vojniki na demarkacijski črti. Položila sva obgrizena hleba na mizo predse in naročila piva. Potem sva naročila "večerjo", namreč krožnik golaža. Sklonila sva se preko krožnikov in hlastno jedla meso s kruhom, ko sva končala, je Pravica glasno vzkliknil: — Pojedel bi jih še pet! — Naročil je še eno večerjo.

Težvi, i je vedno capljaj za Pravico, je šel v gostilno za nama in se vsedel na stol k Pravici. Ko ga je vprašala natakarija, kaj bo pil je v zdregi pomigal z ramami in rekel: — Nič! Prišel sem skupaj s tem!

— Potem je sedel tiho na stolu in nepremično gledal svojega dolžnika, kako razodušno večerja. Ko je ta použil tudi drugo porčijo golaža in poleg tega, cel hleb kruha, se mu je vidno razjasnil obraz. Zravnaval se je na stolu, in takrat se mi je zlelo, da je šele opazil Težva poleg sebe. Pogledal je z zanimanjem in močje je začel v upanju.

— Prinesi tudi temu vrček piva na moj račun, — je velel natakariji. Težva se je presrečno zahvalil in pil z dolgim požirkom. Čakal je, kdaj bo Pravica izvadil iz žepa denar in mu poravnal dolg.

— Šaj ni zaradi mene, — mu je skoraj zašepetal na uho, — ampak zaradi babe, ona me goni za teboj. — Ali njegova nada je bila razna. Pravica se ni več brigal za njo. Ker je bil sit, ga je začela zanimati gostilna in gosti.

Godec je zopet raztegoval mehove in trije pari so zopet plesali. Pavla s tistim postarnim, grdim dedcem kakor prej. Med plesom je gledala Pavla po sobi. — Pravica se je srečal z njenimi očmi in dekle se mu je nasmejalo z belimi zobmi. On je umaknil oči od nje in me vprašal: — Kdo pa je ta? — Škoda, da ne poznam! Kaj pa tisti stari dedec, ki pleše z njo? —

Povedal se mu na kratko, on je poslušal, a ni izpraševal več. Pil pa je vrček za vrčkom. V moje začudenje je prišel k isti mizi. Vračal se je domov. Kmalu sta se začela pripraviti. Kmet je trdil, da mora delati trdo šestnajst ur na dan, medtem ko delavec samo osem ur. To je vzrok draginje in pomanjkanja. Pravica mu je živahno ugovarjal, posebno ker je postajal čedalje bolj pijan.

— To je življenje. Štirinajst dni sem delal in danes sem prejel denar, a lahko vsega zapravim nocoj, še pijan ne bom! — je govoril. — Medtem sem celih štirinajst dni stradal. In danes sem dobil obračun. Niti delati ne sme človek, tudi če bi rad. Evi knjige! — Pomolil je po mizi oguljeno delavsko knjižico, ker so pa izza njenih listov gledali bankovci, se je preplašil in lokavo shranil knjižico nazaj pod bluzo. Po kratkem pomembnem molku je nadaljeval: — Oženil bi se — sploh se bom! Če dobim kakšno ki bi imela, recimo dvestotisoč kron, jo bom vzel, pa naj bo stara ali mlada ali grda, samo da bo denar! — Dvestotisoč kron — oženjena je! — Udaril je z dlanjo po mizi in pogledal po omizju. Navzoči so ga počeli poslušati z zanimanjem in se mu smejati.

— Kaj se režite! Ali je to kaj smešnega? Glavno je, da se rešim. Samo denar sem, pa bom tudi jaz znal živeti! — Saj niti toliko ni treba nazadnje. — Petdeset tisoč bi bilo končno tudi dovolj. S petdesettisoč kronami bi postal človek. —

— Kaj pa bi napravil, recimo, če bi ti dal zdajle petdesettisoč kron? — ga je vprašal konjski verzičnik. — Vprašanje! Vi ste bedak! — Toda, če bi jih imel, kakor jih nimam — hm! Najprej bi povabil naprimer vse prijatelje, ki so reveži, pa bi jim priredil večerjo. Piti in jesti kolikor bi hoteli — do smrti bi jih upijani in nahranil bi jih, da bi popokali. — Potem bi užival. — Dobil bi si žensko, kakršno bi hotel. Trošil bi, da bi vedel, kdaj sem živel. Sploh ne vem, menda bi niti ne znal ravnati z denarjem. Mogoče je prav, da ga nimam. Prav ni. —

Ko je govoril o ženski, sem slučajno pogledal proti Pavli. Videl sem, da se ji iskrijo oči. Gledala je naravnost proti Pravici. Njen kavalir jo je držal okrog pasu in jo stiskal, toda ona je bila očitno neobčutljiva za te objeme. Silil jo je, naj pije, ona je ubogala molče, toda niti alkohol je ni mogel omamiti. Čakala je samo prilike da bi ga mogla pahniti od sebe. Čez nekoliko časa je godec zopet zaigral in Pavla je šla plesat s prejšnjim. Čisto mrtva je visela ob njem, ko pa je plesala mimo Pravice, se ga je skušala dotakniti. Pravica, ki je že nehal sanjari o denarju, se je srečal z njenimi očmi. — Kaj boš plesala zmerom s istim, — je rekel lahkomišeln in iztegnil roke po nji. Ona se mu je spustila v naročje. Pravica ni umel plesati dobro, a ker je bil že pijan, je plesal vseeno. Po plesu je izpustil Pavlo sredi izbe, toda ona se ga je oklenila z roko ter odšla z njim na stol. On jo je objel reko pasu in ji dal piti. — Zdaj mi je vseeno, — je rekel. — Pa pij, toliko imam, da se boš opila, pa če vse zapravim nocoj. —

Prejšnji ljubimec Pavle ni sedel za mizo temveč je mračen stal za njenim hrbtom. Dvakrat je zaklical: — Pavla, Pavla! — Toda ona se mu ni odzvala. Potem pa je siknil skozi zobe: — Vlačuga! in zlezel tiho za mizo. Njegov zoprni obraz je bil še zoprejšnji in zdel se je mnogo starejši kot prej. —

Naenkrat pa se je dvignil izza mize Težvi, ki je doslej čisto mirno sedel na mestu; dvignil se je, — njegove oči so gorele v jezi in bil je tako razburjen da si je moral oddahnuti, ko je hrupavo rekel: — Sedaj dovolj! Plača hrano, ali pa —!

Bil je grozen v svoji razljučenosti, kakor razkačen gad se mi je zdel. —

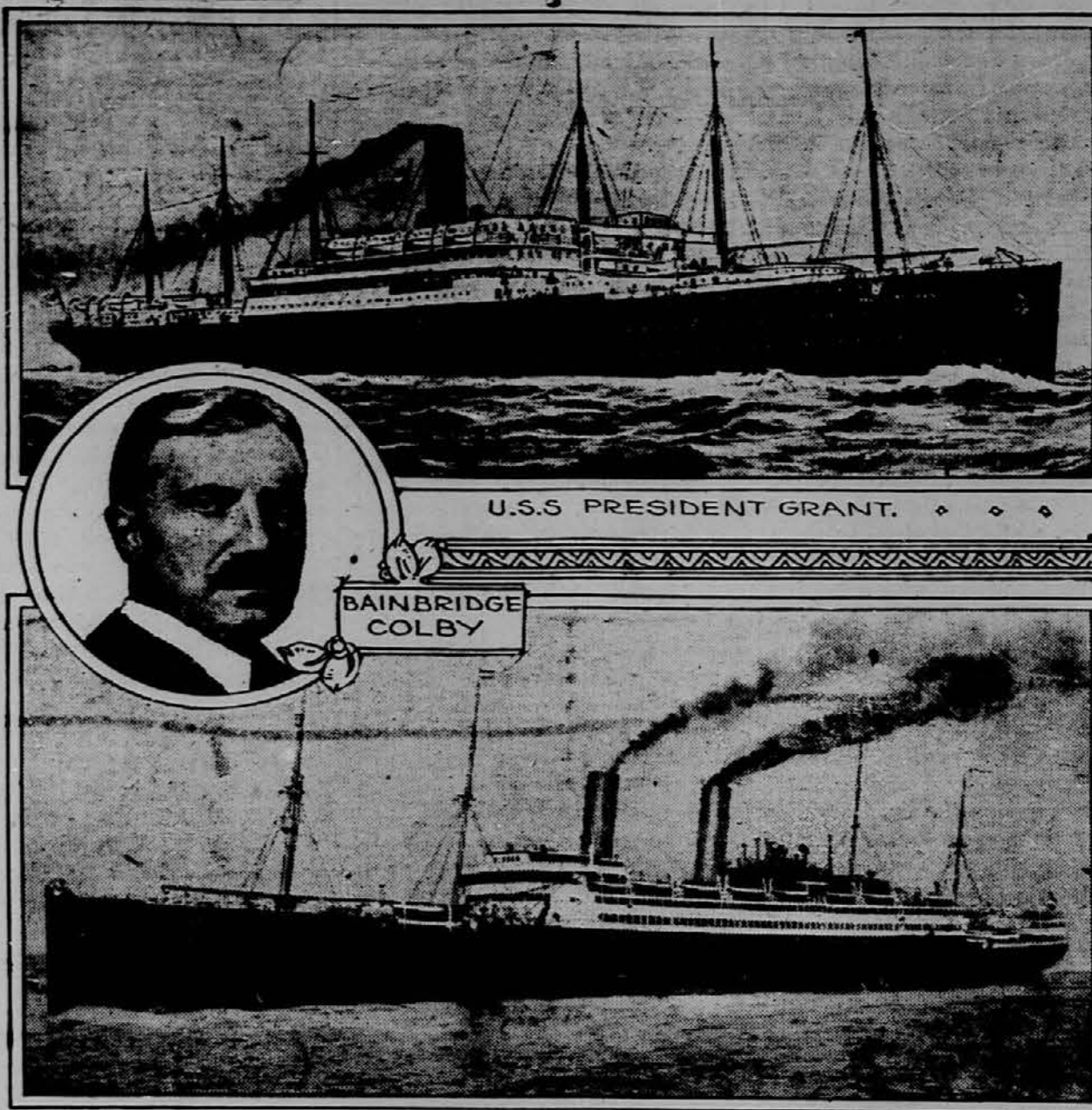
Pravica je ta pojav popolnoma prezrl, tudi Pavla se je delala, kakor bi ne slišala ničesar. To je Težva še bolj razburilo.

— Tu imate! Nažite se, lopovi! Meni je vseeno! — je zakričal. Pi denarju sta planila Težvi in natakarija hkrati in se pulila zanj. Takrat se je Pravica zavedel da se ga Pavla še vedno drži. —

Poberi se tudi ti! Kaj se ližeš! Beži k vragu! Zakaj si mi pravzaprav! Stran! — ji je rekel surovo in jo pahnil od sebe, da se je opotekla po sobi. V kotu, kamor se je zaletela, se je obrnila in zaplakala. —

Pavlo pa vidim še večkrat! —

Toda — k neareči se je izkazalo

ZMEŠNJAVA ZAŠTRAN BIVŠIH NEMŠKIH LADIJ.
Bainbridge Colby, pravni družabnik bivšega predsednika Wilsona, bivši državni tajnik in nekaj časa tudi komisar ameriškega Shipping Boarda, se je vmešal v pravno debato, ki se vrši med U. S. Mail Steamship Company in Shipping Boardom zaradi zaplembe treh ladij te kompanije. Njegov uspeh je bil precejšen, kajti Shipping Board je začasno izročil ladje tej kompaniji. Slika nam kaže parnik George Washington, na katerem je poteval predsednik Wilson dvakrat v Evropo in parnik President Grant.

— Denar takoj, ali pa grem po orožnike! — se je zadržal še bolj grozeče.

Cela soba je prisluškovala, na videz pa je govorila glasno čisto druge reči. Godec se je zopet začel igrati s posameznimi glasovi harmonike. Težvi pa je nadaljeval: — Hrano sem mu dajal mesečni; nikel je, da bo plačal, ki prejme denar; prejel ga je, plačal ni, prejel ga je zopet, in plačati zopet noče. Daj denar!

Prejšnji ljubimec Pavle je zmagoslavno gledal. Prišel je k naši mizi in govoril zasmehljivo: — Pavla, ali te ni sram? —

Toda v njegovih besedah je bilo več la pa se ni zmenila zanj, niti sovražnega pogleda mu ni privoščila. Tudi proti ostalim ni čutila nikake sramote. Pravica se je smehljaj, bil je pijan, poleg sebe je čutil toplo Pavlin živore.

— Greva! — je rekla končno ona. Hitela je vstati. — Denar sem! — je vpil Težvi in zgrabil Pravico z obema rokama za rame. —

— Ose! Tu imate! — je zamrmral ta mračno in vrgel dvajsetkronski bankovec na mizo. Težvi ga je hlastno zgrabil in ga stlačil v žep. —

— To je premalo! Komaj za en teden! Daj še več! —

— Vi ste pravi bedak! — se je Pravica cinično nasmehnil. — Ali bom delal potem samo za hrano? Smešno!

— Denar sem! — je hropel Težvi kakor gluh. —

Verzičniki ob mizi so se zakrohotali na glas. Ne vem, kaj se jim je zdelo smešnega. —

— Greva! — je silila zopet Pavla. —

Pravica pa se ni zganil. Pustil je čisto mirno, da ga je držal Težvi za suknjo. Naenkrat pa je zaigral na njegovem obrazu globoka bolest, pomešana s cinizmom. Otresel se je nadležnega upnika, potem je izvlekel izpod bluze delavsko knjižico, vzel iz nje ves denar, ga stisnil v pesti in ga zagnal po mizi. —

— Tu imate! Nažite se, lopovi! Meni je vseeno! — je zakričal. Pi denarju sta planila Težvi in natakarija hkrati in se pulila zanj. Takrat se je Pravica zavedel da se ga Pavla še vedno drži. —

Poberi se tudi ti! Kaj se ližeš! Beži k vragu! Zakaj si mi pravzaprav! Stran! — ji je rekel surovo in jo pahnil od sebe, da se je opotekla po sobi. V kotu, kamor se je zaletela, se je obrnila in zaplakala. —

Pavlo pa vidim še večkrat! —

Toda — k neareči se je izkazalo

Muslimani v Jugoslaviji.

V Sarajevu so zborovali zaupniki politične "Jugoslovanske muslimanske organizacije". Zopet enkrat je prišlo med bosanskimi begi do preobrata v politični orientaciji. Zato bomo gotovo ustregli naši javnosti, če poskusimo na kratko označiti momente, ki so odločujoči za politično taktiko naših muslimanov.

Politika muslimanov v Jugoslaviji je poglavje zase. In ne nevažna poglavje. Ako bi imeli opraviti samo z verskimi, konfesionalnimi težnjami in potrebami tega dela našega naroda, bi bila situacija enostavna. Tako pa predstavlja konfesionalna grupacija hkrati politično razporeditev, da, še več, v gotovi meri celo neko plemensko oddelitev, ki stopa kot celota v razmerje do ostalih plemen, do države same. Za razumevanje politike muslimanov pa nam nudi najboljšo razlago njihova preteklost.

Za turške dobe so predstavljali bosanski muslimani edino politično polnovredno skupino, poleg katere so bili pravoslavni in katoličani masa brez vrednosti, brez vpliva in veljave. Olihargija bosanskih begov je celo napram portu zavzemala privilegirano stališče; lahko rečemo, da so bili begi v Bosni - Hercegovini povsem vsemočno, poleg katerih so celo sultanovi uradniki veljali le toliko, kolikor se je begom zdelo prav. Šele dobrih 25 let pred okupacijo, leta 1851, je znameniti Omer paša Latas z vojaško silo in skrajno krutostjo strl premoč bosanskega plemstva.

Na nova politična pota so krenili muslimani pod avstrijsko upravo. Sicer so tik pred okupacijo osnovali v svrhu obrambe zoper Avstrijo skupno zvezo s pravoslavnimi, toda to je bilo le trenutno. Kajti vsa avstrijska politika v Bosni je šla za tem, da izolira Srbe, ki so muslimani pod avstrijsko upravo. Sicer so tik pred okupacijo osnovali v svrhu obrambe zoper Avstrijo skupno zvezo s pravoslavnimi, toda to je bilo le trenutno. Kajti vsa avstrijska politika v Bosni je šla za tem, da izolira Srbe, ki so muslimani pod avstrijsko upravo.

Delavec Pravica a se je okrenil proti vratom in rekel čisto mirno: — Lahko noč! — in odšel v temo. —

Od takrat ga nisem videl, nisem o njem čul. Morda se je ženil in priženil dvestotisoč. Pa gotovo ne. Drugače bi me gotovo povabil na pojedino, ker je rekel da bo takrat povabil vse siromašne znance. —

Pavlo pa vidim še večkrat! —

Toda — k neareči se je izkazalo

se zdeli Dunaju najnevarnejši za posest dežele. Zato so se začeli eksponenti Dunaja in Pešte brigati ter z vsemi sredstvi vabiti muslimane na svojo stran, izrabljajoč mržnjo, ki so jo imeli slednji že izpocetka na pravoslavne. Račun ni bil slab, kajti katoličani (20 odstotkov prebivalstva), ki so po okupaciji postali Hrvati, kar preje niso bili, so bili itak za Avstrijo. Ako si je ta pridobila muslimane, ki so predstavljali 33 odstotkov prebivalstva, je imela Avstro-Ogrska s tem zagotovljeno zasilno večino v deželi. Zato ni marala rešiti kmetijskega vprašanja, marveč so ostale fevdalne uredbe na korist begom. Zato je n. pr. muslimanom na ljubo vpeljala fes pri bosanskih četah, skratka v vseh svojih ukrepih je vestno čuvala interese in občutljivost muslimanskega dela.

Dasi so se muslimani trdovratno upirali "nacionaliziranju", vendar so se zadnja leta nagibali na hrvatsko stran. Seveda jih je pri tem vodil skoro le politično-utilitarni preudarek, ne pa resnično čustvo za eno izmed plemen. — Bili pa so tudi posamezniki, ki so se z vso odločnostjo postavili na srbsko stran.

Tak je bil položaj, ko je nastopila vojna. Muslimani so domalega v vsem simpatizirali z Avstrijo in v mnogih primerih se niso obnašali posebno častno, zakar so želi po osvoboditvi marsikatero pikro in ostro s strani domačega srbskega prebivalstva. Po osvoboditvi pa je nastopila tudi potreba nove orientacije za muslimane, kajti zanje je postala situacija kočljiva. Pa tudi za vodilje srbske stranke je bilo treba pametno preudariti korake, napram muslimanom. Radikali so že od vsega početka stremeli za tem, da jih pridobije zase, hoteč pridobiti v Bosni večino za absolutno državno politiko. Nasprotno pa so demokrati in zemljoradniki radi agrarne reforme vodili več ali manj agresivno politiko napram begom. Preudarni politiki so že zgodaj prerokovali, da se bodo muslimani v Jugoslaviji postavili na stran vlade, da si s tem zagotove čim ugodnejšo pozicijo, češ, muslimanskih interesov se v opoziciji ne da braniti. Tako se je tudi res zgodilo. Muslimani so se pridružili vladni večini. —

Pavlo pa vidim še večkrat! —

Toda — k neareči se je izkazalo

da muslimani lahko igrajo vlogo jezika na tehtnici. V tej ugodni situaciji so se vrnili k oni točki svojega programa, ki se jo v brigi za materijalno korist že opustili. Začetkoma so namreč tudi muslimani stali na stališču deželnih avtonomij in historičnih pokrajin, ker bi si s tem vsaj regionalno ohranili odločujočo vlogo. In kar naenkrat so se tik pred glasovanjem oglasili z znanimi zahtevami, ki niso v stvari pomenile nič drugega kakor ohranitev historičnih meja Bosne. Dasi jim je vlada v precejšnji meri ugodila, je vendar v muslimanskem klubu ostala močna struja, ki je hotela oporirati vladi. Ostala pa je v manjšini. Toda nasprotja so se nadaljevala, opozicija je očitala večini, da bi bila liko mnogo več dosegla od vlade, ako bi bila ostala neizprosnejša. Vrh tega so prihajala na dan tudi načelnejša nasprotstva. Vodilni politiki s Korkutom na čelu so zahtevali, da ostanejo muslimani lojalno na vladni strani, iskreno zvesti unitarčni ureditvi države, dočim so v opoziciji prišli do veljave stare tradicije o popolnem separatnem stališču muslimanov. —

Kakor je videti, je na sarajevski konferenci prišla do premoči opozicija. Toda tradicija muslimanske politike nam prica, da tega pokreta ne smemo vzeti pretragično. Nadajna taktika muslimanov bo verno v skladu s splošno notranjepolitično konstelacijo v državi. —

Tò so ptiči, ti veliki možje!

Dne 16. avgusta bodo v Londonu poegnali sponenik, ki predstavlja Lloyd Georgea. Ali je Lloyd George res tako slabo pre-

ADVERTISEMENTS.

Dospelo je novo suho grozdje.

Muškatel zelo sladke debele jagode, boksa 50 funtov .. \$9.—
Cipar grozdje največje in najsladkejše jagode, boksa 50 funtov ..... \$8.—
Malo črno grško grozdje, zelo sladko, boksa 50 funtov \$7.—
Pošljite \$3. na račun vanka boksa ki naročite in pošliti bomo takoj.
BALKAN IMPORTING CO.
51-53 Cherry St., New York, N. Y.

V odgovor.

Ponovno naznanjame vsem rojakom in rojakinjam, da prave Elgin garantirane moške in ženske ure čisto zlate prstane, verižice, privese in vso drugo zlatnino ter demante; dalje prave glasne svetovne COLUMBIA GRAMOFONE in SLOVENSKE PLOŠČE prodaja in razpoliža po celi Ameriki znani Vaš slovenski večletni trgovec z zlatnino

IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.
Pišite mu po cenik, pošlje ga vam brezplačno.

PRISRČEN smeh je najboljšo zdravilo sveta.

Če ste otožni, zamišljeni — se prav na široko zasmejte — pa boste takoj ozdravljeni.

Knjiga Peter Zgaga vam povzroči smeh, kadarkoli pogledate vanjo.

Ena knjižica za 50 centov vam bo trajala za vedno.

Izrežite ta kupon, prilepite petdeset centov v znamkah ter ga pošljite:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York.
Cenjeni: Za priloženih petdeset centov v znamkah mi pošljite knjigo "Peter Zgaga."
Ime .....
Naslov .....
Država .....

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA".
NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

ADVERTISEMENTS.

It's toasted LUCKY STRIKE CIGARETTE

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik. Specializirani v Pittsburghu, ki ima 34-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni.

pričan o svojih zaslugah, da se je dal upodobiti še za življenja in se rešil boji, da bo človeštva po njegovi smrti na njegove zasluže pozabilo? Isto se je zgodilo tudi s pokojnim cesarjem Franc Jožefom.

Dr. Koler

SLOVENSKE ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik. Specializirani v Pittsburghu, ki ima 34-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni.

Konstruiranje krivih sdravi s glasovito 204, ki za je samel dr. prof. Erlich. Če imate mogoče ali morda, dajte to delo, v ardu, ispanjaše las, solanine v krov, pridite in izštetli vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bozen naša.

Vse možne bolezni zdravim po ohranjanju, metoči. Kakor hitro opazite da vam vnebuje zdravlje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom soproj povrnil.

Hydrocol ali vodno kilo zdravim v 24 urah in sicer brez operacije. Bolezni n. shvaja, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju voda, zdravim s gotovostjo.

Revmatizem, trzanje, bolečine okolišne artroide, škrtje in druge kostne bolezni, ki nastanejo valed nočite krivi, zdravim v kratkem času in ni nobene bolečine.

Nekateri drugi zdravniki rabijo kolmače, da vas razumejo. Jaz imam le iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski. Urnane ure: ob delavskih od 8. do 4. Ob nedeljah od 9 do 6.

SKRIVNOST ORCIVALA.

DETEKTIVSKI ROMAN.

Francoski spisatelj Emile Gaboriau. — Za G. N. priredil G. P.

55

(Nadaljevanje)

— Jaz vidim, — je odgovoril, — da vama nisem še natančno pojasnil odločnega značaja Berte. Hektor bi bil ves srečen vspricho take ločitve. Njegova žena pa bi ne mogla privoliti v kaj takega. Ah, Sovresi jo je dobro poznal! Ker je vedela, da je njeno življenje uničeno, jo je trgala strašen kes. Morala je imeti neko žrtve, nad katero bi se znesla in ta žrtve je bil Hektor. Ne izpustila bi ga iz svojih rok za nič na svetu.

— Vidim, — je pripomnil dr. Gendron, — da je bil vaš Tremorel lopov z zaječnim srem. Česa se mu je bilo treba bati, ko je bil enkrat uničen dokument Sovresija?

— Kdo vam je povedal, da je bil uničen? — ga je prekinil Planta.

V tem trenutku je Lekok prenehel izprehajati se po sobi gorinodol ter sedel nasproti gospodu Plante.

— Cela zadeva tiči v tem, — je rekel, — če so bili ti dokazi uničeni ali ne.

Gospod Planta ni hotel odgovoriti direktno.

— Ali veste, — je vprašal, — komu je Sovresi poveril te dokumente?

— Ah, — je zakričal detektiv, kot da mu je prišla naenkrat prava misel. — To ste bili vi.

Mislil pa si je sam pri sebi: — Sedaj vem, moj dobri mož, odkod prihajajo vse te vaše informacije.

— Da, bil sem jaz, — je rekel Planta. — Na dan poroke madame Sovresi z grofom Tremorelom in seglasno z zadnjimi željami umirajočega prijatelja, sem se napotil v Valfjeji ter hotel videti gospoda in madamo de Tremorel. Čeprav sta imela polno družbo, sta me vendar sprejela takoj v mali sobi v pritličju, kjer je bil Sovresi umorjen s strupom. Bila sta oba zelo blede ter strašno vznemirjena. Očividno sta uganila namen mojega obiska, kajti takoj sta me sprejela. Po pozdravih sem se obrnil proti Berti, soglasno s pisanimi navodili, katera sem dobil. To je na daljina primera dalekovidnosti Sovresija.

— Madama, — sem rekel, — vaš pokojni mož mi je naročil, naj vam izročim na dan vaše druge poroke ta paket, katerega je izročil meni v varstvo.

Vzela je paket, v katerem se je nahajala steklenica z rokopisom vred, s smehljajočim, celo veselimi izrazom, se mi zahvalila ter odšla ven. Izraz grofa se je v trenutku izpremenil. Bil je videti zelo nemiren in kot na trnini. Videl sem dobro, da je hotel pohiteti za svojo ženo, da pa si ni upal. Hotel sem se umakniti, a on me je ustavil: — Oprostite mi, — je rekel, — takoj se vrnem. — Odhiti je.

Ko sem videl njega in njegovo ženo par minut pozneje, sta bila oba zelo rdeča v lice. Oči obeh so imele čuden izraz in glas se jima je tresel, ko sta me spremila do vrat. Brez dvoma sta se hudo sprla.

— Ostalo si človek lahko misli, — ga je prekinil Lekok. — Ona je šla, da skrije rokopis na kakem varnem mestu. Ko pa ji je njen novi mož rekel, da mu ga izroči, mu je rekla: — Pojdi in poišči ga.

— Sovresi me je prošil, naj izročim rokopis le njej.

— O, on je vedel, kako osvetiti se. Dal je rokopis svoji ženi, da bi imela v njem strašno orožje proti Tremorelu, vedno pripravljeno, da ga zdrobi. Če bi se uprl, bi imela v rokah ta strašni mučilni instrument. Ah, ta človek je bil grozovit podlež, a dosti je moral pretrpeti iz njenih rok.

— Da, — je rekel dr. Gendron, kot da ima osebo animoznost prav do onega dne, ko jo je ubil. — Detektiv je zopet prišel hoditi po knjižnici gorinodol.

— Ostane le še vprašanje strupa. — To pa je lahko rešiti, ker imamo moža, ki ga je prodal, tukaj v kamri.

— Razventega, — je odvrnil doktor, — pa vam lahko povem nekaj glede strupa. Ta lopov, Robert, ga je ukradel iz mojega laboratorija in jaz ga poznam le preveč dobro, tudi če bi simptomi, katere je tako dobro označil naš prijatelj Planta, ne razodevali njegovega imena. Jaz sem se pečal z akonitom, ko je Sovresi umrl. Zastrupljen je bil z akonitom.

— Ah, z akonitom? — je vzkliknil Lekok. — To je privkrat, da se seznamim s tem strupom. Ali je to nova stvar?

— Ne, natančno. Medea je baje dobivala svoje najbolj smrtonosne strupe iz akonita (volčja črešnja) in ta strup se je rabilo v Rimu in na Grškem pri kriminalnih eksekucijah.

— In jaz nisem vedel zanj! Jaz imam seveda le malo časa za študij. Razventega pa se je ta strup Medeje mogoče izgubil prav kot se je izgubil oni družine Borgia.

— Ne, ni bil izgubljen, bodite pomirjeni. Mi vemo zanj na temelju eksperimentov, katere je vpričarjal na živalih, obsojenih na smrt v šestnajstem stoletju Mathiole. Hers je izoliral aktivni princip tega strupa, alkaloid, leta 1833. Gotove eksperimente je vpričaril tudi Bouchardat, ki trdi:...

Kadar je prišel govoriti dr. Gendron o strupih, ga je bilo težko ustaviti. Lekok, na drugi strani, pa ni nikdar izgubil iz vidika cilja, katerega je zasledoval.

— Oprostite mi, da vas prekinem, doktor, — je rekel. — Ali pa bo mogoče najti sledove akonitina v truplu, ki je ležalo dve leti v zemlji? Gospod Domini bo namreč odredil ekshumiranje Sovresija.

— Poskusaj z akonitinom niso še zadostno znani, da bi dovoljevali uganila namen mojega obiska, kajti takoj sta me sprejela. Po pozdravih sem se obrnil proti Berti, soglasno s pisanimi navodili, katera sem dobil. To je na daljina primera dalekovidnosti Sovresija.

— Madama, — sem rekel, — vaš pokojni mož mi je naročil, naj vam izročim na dan vaše druge poroke ta paket, katerega je izročil meni v varstvo.

Vzela je paket, v katerem se je nahajala steklenica z rokopisom vred, s smehljajočim, celo veselimi izrazom, se mi zahvalila ter odšla ven. Izraz grofa se je v trenutku izpremenil. Bil je videti zelo nemiren in kot na trnini. Videl sem dobro, da je hotel pohiteti za svojo ženo, da pa si ni upal. Hotel sem se umakniti, a on me je ustavil: — Oprostite mi, — je rekel, — takoj se vrnem. — Odhiti je.

Ko sem videl njega in njegovo ženo par minut pozneje, sta bila oba zelo rdeča v lice. Oči obeh so imele čuden izraz in glas se jima je tresel, ko sta me spremila do vrat. Brez dvoma sta se hudo sprla.

— Ostalo si človek lahko misli, — ga je prekinil Lekok. — Ona je šla, da skrije rokopis na kakem varnem mestu. Ko pa ji je njen novi mož rekel, da mu ga izroči, mu je rekla: — Pojdi in poišči ga.

vraštvo do zločincev, katere je zasledoval. Med obema je bila treba poravnati račun. To je tudi pojasnjevalo ustrajnost njegovega zasledovanja. Mogoče je bila pri njem to enostavna zadeva instinkta, kot je oni, ki sili lovskega psa na sled divjačine.

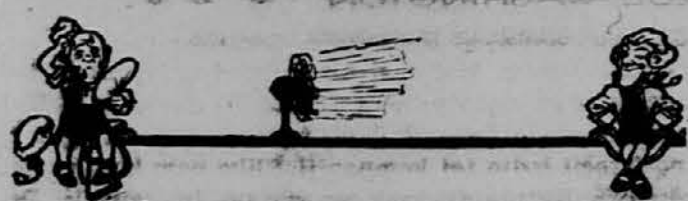
— Sedaj je dosti jasno, — je nadaljeval, — da je bila gospodična Curtoa, ki je napravil konec njegovemu obotavljanju ter večnemu zavlčevanju. Njegova strast do nje, ojačena od ovir, se je izpremenila v delirij. Ko je izvedel, da bo postala mati, je izgubil glavo ter pozabil na vso previdnost. Sit je bil tudi kazni, ki se je pričela vsako jutro iznova. Videl je, da je izgubljen in da njegova žena žrtuje samo sebe v zlobo in užitek njegovih žrtve. Vsed tega je sklenil izvršiti ta umor.

Številne okoliščine, ki so utrdile prepričanje Lekoka, so ušle dr. Gendronu.

— Kaj? — je zakričal ves presenečen. — Vi verujete v skrivnost gospodične Lavrencije?

Detektiv je zanikal to s kretnjo. — Ne, doktor, gotovo ne. Bog ne daj, da bi prišel kedaj na tako misel. Gospodična Curtoa ni vedela za ta zločin: ter sedaj ne ve. Vedela pa je, da bo Tremorel pustil svojo ženo radi nje. O tem (Dalje prihodnjé.)

ADVERTISEMENT.

Električne sapice.

Avgust je najbolj vroč mesec. Proženite njegove strahote s tem, da kupite električno vetrnico. Njene osvežujoče sapice bodo napravile vaše sobe hladne in udobne podnevi in ponoči.

— Mi imamo vetrnice vseh vrst v naših izložbah. Oglejte si se danes.

The New York Edison Company
At Your Service
General Offices: Irving Place and 15th Street
Podružnice, kjer se prodajajo in kjer so na ogled električne priprave, namenjene za udobnost občinstva.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

Jadranske Banke

in vseh njenih podružnic.

Jugoslavija:

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Italija:

Trst, Opotija, Zadar.

Nemška Avstrija:

Dunaj.

Izvršuje hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji in Nemški Avstriji.

Izdaja čke v kronah, lirah in dolarjih plačljive na vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih podružnicah.

Prodaja parobrodne in železniške vožne listke na vse kraje in za vse črte.

Istavlja tudi čke plačljive v efektivnem zlatu pri Jadranski banki in njenih podružnicah s pridržkom, da se izplačajo v napoleonih ali angleških šterlingih, ako ni na raspolago ameriških dolarjev v zlatu.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za one, ki se bodo posluževali naše banke.

Slovinci, prijatelji in posavalci naše banke so vjudno naprošeni, da opozorijo na ta naš oglas svoje znanosti in prijatelje, Dalmatije, Istre, Gorike in Črnogore.

FRANK SAKSER STATE BANK

FRANK SAKSER, predsednik

Se nekaj o Solunu.

Kavaren in slaščičaren je v izobilju, prav kot v prejšnjih časih in vse te prodajalne uspevajo, — prav tako dobro kot v časih, ko so bili haremi še polni krasotice, nabirani med iztočnimi narodi. Dejstvo, ki napravi največji utis na turiste, pa je neizmerna ljubezen domačinov do kave, sladkarij in postopanja. Dočim postopa in lenari Turci molče, je grški prebivalec Soluna nervozno len in postopaški, kajti neprestano kadi in je pripravljen spustiti se ob vsakem času v debato glede kateregakoli vprašanja. Neskončne debate značijo vsako skupino, ki se zbere zvečer pred to ali ono kavarno.

Edini slovesni tip, katerega se vidi v Solunu, je grški mornar, ki je obenem tudi edini tip, ki je v resnici pripravljen zanimati se za delo.

Vojna je imela svoj učinek v tem oziru, da je pognala grške kmete z bogate in rodovitne zemlje za Solunom in farme so sedaj skoraj izključno v rokah prejšnjih macedonskih sužnjev ali pa Turkov, ki so se nazivali preje Duemeh. To so večinoma Židje, ki so se iz koristilstva oprijeli mohamedanstva in med temi je tudi mnogo milijonarjev.

V industrijalnem oziru je še vedno Solun prav tako nezaposlen kot je bil vedno. Japonska dobavlja užgalice, Francija milo in glavnik in Združene države pšenico in bankovce. Potrebna živila, kot olivno olje, rozine in vino je lahko dobiti na grških trgih, a Solun se mora obrniti na inozemstvo za posojila, da kupi papir na švedskem, premost v Angliji in železo v Nemčiji.

V splošnem je prebivalstvo zelo zadovoljno, da je izginil režim Venizelosa in da se je vrnil Konstantin, kajti slednji ni napravil napake prvega, da b pozval severne elemente države na vojaško pomoč. Dokler lahko zvojuje Grška svoje zmage, ne da bi klicala Solunčanov na pomoč, ki bi morali v takem slučaju seveda opustiti svoje indolentno življenje in dokler ne bo vlada preveč strogo iztirjavala davkov, je le malo upanja, da bo prišlo do republikanskega gibanja. Ker imajo vse policijske službe v celi severni Grški rojalisti v svojih rokah, pa je končno gotovo, da se gibanje ne bo pričelo severno od Pireja.

Pozor potniki.

Jugoslovanski konzulat v New Yorku naznanja:

1. Vsi državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki žele potovati v stari kraj, lahko dobe potne liste na podlagi katerega starega potnega lista, krstnega lista, domovinskega lista oziroma vojaških ali delavskih bukve iz starega kraja.

2. Oni, ki nimajo nobenega takega dokumenta, se morajo obrniti na pristojne oblasti v starem kraju ter jih od tam dobiti. Kdor bo pri iskanju potnega lista pokazal enega izmed gornjih dokumentov, bo dobil potni list kmalo potem, ko se bo zglasil na konzulatu.

3. Oni naši državljani, ki žele takoj odpotovati v stari kraj, pa nimajo pri roki nobenega gornjih dokumentov, morajo imeti potrđila naših podpornih društev, katerih člani so. V potrdilih mora biti navedeno, da so resnično državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. V takih slučajih pa bo morda konzulat smatral za potrebno, iskati posebnega dovoljenja od ministrstva zunanjih zadev za izdajanje potnega lista. To se posebno tiče onih oseb, o katerih se sumi, da so še državljani kake druge države.

4. Vsi oni državljani, ki so izdali prošnje za potne liste, in potom katerih je bilo naproseno zunanje ministrstvo, da jih je mogoče izdati, jih bodo dobili, kakor hitro se zglasijo pri tem konzulatu. To se tiče prijavljenih vloženih do 25. maja tega leta.

5. Ker v več slučajih naši državljani kupujejo šifkarke za parnike, katere jim je priporočil ta ali oni agent, ne oziraje se na to, kakšni so ti parniki, kam plovejo, priporočamo, naj nihče ne kupi prejkart, dokler o tem ne poizve pri Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ADVERTISEMENT.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ Približno ODPLU JEJO IZ NEW YOREA.

MAURETANIA	11 avg.	Cherbourg	LAPLAND	20 avg.	Cherbourg
LA LORRAINE	6 avg.	Havre	LA TOURAINE	20 avg.	Havre
ZEELAND	6 avg.	Cherbourg	ITALIA	23 avg.	Trst
BOURDONNAIS	9 avg.	Havre	AQUITANIA	23 avg.	Cherbourg
CANOPIC	9 avg.	Genoa	AMERICA	24 avg.	Cherbourg
SELVEDER	11 avg.	Trst	FRANCE	25 avg.	Havre
N. AMSTERDAM	13 avg.	Boulogne	PRES. WILSON	27 avg.	Trst
KROONLAND	13 avg.	Cherbourg	FINLAND	27 avg.	Cherbourg
BERENGARIA	18 avg.	Cherbourg	AMERICA	27 avg.	Cherbourg
NOORDAM	20 avg.	Boulogne	ADRIATIC	31 avg.	Cherbourg
OLYMPIC	13 avg.	Cherbourg	WASHINGTON	3 sept.	Cherbourg
LA SAVOIE	13 avg.	Havre	ROTTERDAM	3 sept.	Boulogne
LEOPOLDINA	16 avg.	Havre	OLYMPIC	3 sept.	Cherbourg
PARIS	17 avg.	Havre	MAURETANIA	6 sept.	Cherbourg

Glede cen za vožne listke in vse druge pojavnice, obrnite se na tvrdko "FRANK SAKSER STATE BANK" 82 Cortlandt St., New York.

HOLLAND-AMERICA LINE

Potovanje v Jugoslavijo preko Bontagne, Sur-Mer in Rotterdam. Vsi parniki, ki odplujejo iz New Yorka so na dva vikaj.

NEW AMSTERDAM ..... 13. avg.
NOORDAM ..... 20. avg.
ROTTERDAM ..... 3. sept.
RYNDAM ..... 10. sept.

Vsi parniki imajo za tretji razred sobe za 2, 4 in 6 oseb.
Cena za 3 razred iz New Yorka do Ljubljane \$100, do Zagreba \$101 ter \$5 vojnega davka.

Za pojavnice in cene vprašajte pri: **HOLLAND-AMERICA LINE** 21-24 State Street New York

V JUGOSLAVIJO

Hitre zvezice z vsemi točkami v Jugoslaviji. Dobra in zadostna hrana. Zaprti prostori. Velik prostor na krovu. Vse udobnosti modernega parnika.

RED STAR LINE

Odpluje vsak teden
Pomol 58-62 North River, New York

KROONLAND ..... Antwerpen ..... 13. avg.
LAPLAND ..... Cherbourg ..... 20. avg.
ZEELAND ..... Plymouth ..... 27. avg.

SAMLAND ..... Hamburg ..... 1. sept.
GOTHLAND ..... Libava, Gdansk ..... 22. sept. (Samo 3. razred.)

AMERICAN LINE

MANCHURIA ..... Hamburg ..... 13. avg.
MINNEKAHOA ..... Plymouth ..... 20. avg.
MONGOLIA ..... Vico, Cherbourg ..... 27. avg.

OLYMPIC ..... Cherbourg ..... 13. avg.
ADRIATIC ..... Southampton ..... 21. avg.
CANOPIC ..... 9. avg.
CRECIC ..... 7. avg.
ARABIC ..... 20. avg.

VSE VODNE PROGE DO POLJSKE.

WHITE STAR

OLYMPIC ..... Cherbourg ..... 13. avg.
ADRIATIC ..... Southampton ..... 21. avg.
CANOPIC ..... 9. avg.
CRECIC ..... 7. avg.
ARABIC ..... 20. avg.

INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE COMPANY

116 parnikov - 1.250.000 ton.
9 Broadway New York
ali pri lokalnih agentih.

HAMBURG

NARAVNOST Z NOVIMI PARNIKI
ORBITA ..... 13. avg.
OROPESA ..... 27. avg.
ORDUNA ..... 10. sept.

Zaprte kabine za ženske in otroke.
THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
26 Broadway New York
ali lokalni potniški agent.

PREDNO SE ODLOČITE

za svojo družino, sorodnika ali prijatelja naročiti vozni listek, ali poslati denar v domovino, da se ga potnik sam kupi, pišite najprej za tozadevna pojavnice na znano in zanesljivo tvrdko

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York

V LJUBLJANI JE NAPRODAJ

hiša za 24 strank, velike kleti in dobro uspevajoča trgovina, ob železnici, nasproti dveh velikih tovarnih, stara 11 let in takrat je stala čez 15 tisoč ameriških dolarjev. Danes se jo dobi za 6000 dolarjev. Lastnik proda, ker se seli na svoje posestvo v zasledeno ozemlje. Za podrobnosti se obrnite na upravnistvo Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Naš stalni zastopnik Mr. JAN KO PLEŠKO pobira naročnino za Glas Naroda na 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, in daje vsa druga pojavnice glede potovanja v stari kraj ali dobiti svoje od tam, glede denarnih pošiljatev in sploh v vseh drugih zadevah. Ima v zalogi tudi knjigo Peter Zgaga. Rojakom ga toplo priporočamo.

Upravnistvo Glas Naroda.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Rojakom po West Virginiji in Marylandu naznanjamo, da jih bo obiskal rojak

JOSIP ČERNE,
ki je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda". Vsem ga toplo priporočamo.

Uprava Glas Naroda.

Maravnost v Dubrovnik

s hitrim in dobroznanim parnikom na dva vikaj

"EVROPA"

odpluje v soboto 21. avg. ob eni popoldne.

Cene za potovanje:
Tretji razred \$170.00
Drugi razred \$175.00
in \$5.00 vojnega davka.
Izborna hrana, vino brezplačno.

Vprašajte pri katerikoli pooblaščenem parničnem agentu
ITALIA - AMERICA
Generalni Agentje:
1 State Street New York

FABRE LINE

Jas W. Elwell & Co. General Agents
17 State St. New York, N.Y.

Iz New Yorka naravnost ne da bi izmenjali parnik v

Dubrovnik, Trst in Reko

Hitri parnik 2 na vikaj z 2 dimnikoma

"MADONNA"

ODPLUJE 3. SEPTEMBRA

Tretji razred \$100 / in \$5 Kabine ..... \$175 / davka

Dobro vino brezplačno pri obedi.

Oglasite se pri pooblaščenih agenturah.

CUNARD-ANCHOR

Največji, najhitrejši parniki na svetu. Izborna potrebna potnikom. V vašem mestu ali bližini je lokalni agent.

V JUGOSLAVIJO, BOLGARSKO, RUMUNSKO IN MADŽARSKO.

ITALIA

23. AVGUSTA

Vozni list za Dubrovnik, Trst ali Reko \$100. Vojni davak \$5.00.

Preko Cherbourg:

BERENGARIA ..... 18. avg.
AQUITANIA ..... 22. avg.

French Line

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE

V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

SAVOIE ..... 13. avg.
ROCHAMBEAU ..... 27. avg.
LAFAYETTE ..... 1. septembra
CHICAGO ..... 7. septembra

S. S. PARIS ..... 33.700 ton.
45.000 konjskih sil.
17. avg. - 14. sept.

Direktna železniška zveza iz Pariza v New York preko Havre.

Hitri parniki s hitrimi in svema vlakoma. Pomenbeni zastopnik Jugoslovanske vlade bo pričakal potnike ob prihodu naših parnikov v Havre ter jih točno edini prejemnik kamor so namenjeni.

Parniki Francoske črte so transportiral tokom vojne na tisoče šolskevalskih voznikov brez vse nevarnosti.

Za šifkarke in cene vprašajte v **DRUŽBINI PISARNI, 19 State St., N. Y.** ali da pri lokalnih agentih.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

PRES. WILSON ..... 27. avg.

Cene za Trst in Reko so: \$100 in \$110.

Potom listov izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji. Razkožno udobnost prvega, drugega in tretjega razreda.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

P